

OLIMPIADA INTERNAȚIONALĂ DE LECTURĂ

3 septembrie 2016

Nivelul 2 – clasele a VII-a și a VIII-a

Înainte de a răspunde la cerințele formulate, citește cu atenție următoarele precizări:

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- În cazul subiectelor care presupun încadrarea într-o limită de rânduri, vei numerota fiecare rând pe care îl vei scrie.
- În cazul cerințelor în care limita maximă de rânduri este precizată, nu se vor lua în considerare rândurile excedentare.
- Timpul de lucru este de 3 ore.

Citește cu atenție fiecare text de la cele trei subiecte, apoi cerințele și răspunde la fiecare dintre acestea.

SUBIECTUL I

30 de puncte

OCEAN MARE

de Alessandro Baricco

După-amiază se aflau cu toții pe țărm și aruncau cu pietre plate, ca să le facă să sară pe valuri, și cu pietre rotunde, ca să le audă cum fac pluff. Erau toți în păr: Dood, abia coborât de pe pervazul lui, Ditz, cel cu visele, Dol, cel care zărise atâtea nave pentru Plasson. Era și Dira. Și mai era și copila frumoasă foc ce dormise în patul Annei Deverià, cine știe care-i era numele. Acolo erau cu toții, ca să arunce cu pietre în apă și să-l asculte pe bărbatul care ieșise din cea de-a șaptea cameră. Încet, încet prinse să le vorbească.

— Trebuie să vă imaginați două persoane care se iubesc... care se iubesc... Și el e obligat să plece. Să fie marinar. Pleacă într-o lungă călătorie pe mare. Atunci, ea brodează cu mâinile ei o batistă de mătase... îi brodează numele pe ea.

— June.

— June. O brodează cu un fir roșu. Și se gândește: o va purta mereu la el, și-l va apăra de primejdii, de furtună, de boli...

— De peștii cei mari.

— ... de peștii cei mari...

— De peștii-banană.

— ... de tot. Este convinsă de asta. Dar nu i-o dă imediat, nu. O duce mai întâi la biserica din satul ei și-i spune preotului: „Trebuie s-o binecuvânteți! Vreau să-mi ocrotesc iubirea și trebuie s-o binecuvânteți!” Așa că preotul așază batista în fața lui, se apleacă puțin și, cu un deget, desenează deasupra ei o cruce. Reușiți să vă imaginați? Un gest mic, mic. Batista, degetul, fraza preotului, ochii ei care surâd. V-a intrat în cap?

— Da.

— Acum imaginați-vă următorul lucru. O navă. Mare. E gata de plecare.

— Nava marinarului dinainte?

— Nu. O altă navă. Dar și aceea e gata de plecare. Au făcut-o lună de sus până jos. Plutește în apa portului. Înaintea ei se întind kilometri și kilometri de mare, care o așteaptă, marea, cu puterea ei nemăsurată, marea nebună, care poate va fi bună cu ea, ori poate o va sugruma cu mâinile ei, și o va înghiți, cine știe. Nimeni nu spune nimic, dar toți știu ce cumplită e marea. Și pe nava aceea urcă un omuleț îmbrăcat în negru. Toți marinarii se află pe punte, împreună cu familiile lor, femeile, copiii, mamele, toți sunt acolo, în picioare, în tăcere. Omulețul se plimbă pe navă,

murmurând ceva încet. Vine până la prora, apoi înapoi, trece ușor pe lângă cordaj, pe lângă pânzele strânse, butoaie, plase. Continuă să murmure lucruri ciudate, și le murmură lui însuși, și nu există ungher al navei în care el să nu intre. La sfârșit, se oprește în mijlocul punții, îngenunchează, își pleacă apoi capul și continuă să murmure în limba lui stranie, de parcă i-ar vorbi navei, i-ar spune ceva. După aceea, tace pe neașteptate și cu o mână desenează, încet, deasupra plutelor de lemn, semnul crucii. Semnul unei cruci. Și atunci se întorc toți spre mare și ochii lor sunt ochii unor învingători, pentru că știu că nava aceea se va întoarce, e o navă binecuvântată, va înfrunta marea și o va scoate la capăt, nimeni nu-i va putea face vreun rău. E o navă binecuvântată.

Până la urmă au încetat să mai arunce cu pietre în apă. Ședeau de acum nemișcați, ascultând. Așezați pe nisip toți cinci, iar în jur, pe o distanță de câțiva kilometri, nici țipenie de om.

— Ați priceput?

— Da.

— Aveți totul dinaintea ochilor, ca lumea?

— Da.

— Atunci vă rog să fiți atenți, fiindcă aici vine greu. Un bătrân. Cu pielea albă, albă, cu mâinile slabe, merge obosit, fără grabă. Urcă strada principală dintr-un sat. În spatele lui sute și sute de oameni, toată suflarea din partea locului, care defilează și cântă, și-au îmbrăcat hainele cele mai bune, nu lipsește nimeni. Bătrânul continuă să meargă și pare a fi singur, cu desăvârșire singur. Ajunge la ultimele case ale așezării, dar nu se oprește. E așa de bătrân, încât îi tremură mâinile, chiar și capul, puțin. Dar privește liniștit drept înaintea lui, și nu se oprește nici când începe plaja, se prelinge printre bărcile trase pe uscat, cu pasul său, gata, gata să se prăbușească, dintr-o clipă în alta, dar nu se prăbușește, în urma sa, toți ceilalți, câțiva metri mai în spate, dar mereu acolo. Sute și sute de oameni. Bătrânul pune piciorul pe nisip, și e mai complicat, dar nu are importanță, nu vrea să se oprească, și pentru că nu se oprește, ajunge în cele din urmă dinaintea mării. Marea. Lumea încetează să mai cânte, se oprește la câțiva pași de mal. Acum pare și mai singur bătrânul, în timp ce-ți pune un picior după celălalt, așa de încet, și intră în mare, el singur, în mare. Câțiva pași și apa îi ajunge până la genunchi. Hainele ude s-au lipit de picioarele slabe, slabe, numai piele și os. Valul alunecă înainte și înapoi și el e așa de plâpând că ți se pare că îl va lua. Dar nu se întâmplă nimic, e tot acolo, ca înrădăcinat în apă, cu ochii țintă înainte. Ochii lui sunt fixați în ochii mării. Tăcere. Nu se clintește nimic de jur împrejur. Lumea își ține respirația. O vrajă.

Atunci

bătrânul

își pleacă

ochii,

își cufundă

o mână

în apă

și

încet

desenează

semnul

unei cruci.

Încet. *Binecuvântează marea.*

E un lucru nemaipomenit, trebuie să reușiți să vi-l închipuiți, un bătrân slab, un gest mic, și pe neașteptate marea se cutremură, marea toată până la cel din urmă orizont, tremură, se cutremură, se descompune, alunecă prin venele sale mierea unei binecuvântări, vrăjit e fiecare val, vrăjite toate navele lumii, furtunile, abisurile cele mai adânci, apele cele mai întunecate, oamenii și animalele, cei care își dau duhul, cei care se tem, cei care-i privesc vrăjiți, înspăimântați,

emoționați, fericiți, marcați, când, pe neașteptate, pentru o clipă, își înclină capul, marea imensă, și nu mai e o enigmă, nu mai e vrăjmașa, nu mai e tăcerea, ci soră și pânțece blând și priveliște pentru cei salvați. Mâna unui bătrân. Un semn în apă. Privești marea și ea nu te mai îngrozește. Sfârșit.

Tăcere.

Ce poveste... se gândi Dood. Dira se întoarce și privi marea. Ce poveste! Fetița frumoasă foc își iți și ea năsul. Dar o fi adevărată? se întrebă Ditz.

Bărbatul rămase tot acolo, pe nisip, și acum tăcea. Dol îl privi în ochi.

— E o poveste adevărată?

— Era.

— Și nu mai este?

— Nu.

— De ce?

— Nu mai izbutește nimeni să binecuvânteze marea.

— Dar bătrânul o făcea.

— Bătrânul acela era bătrân și avea ceva înlăuntrul său care acum nu mai există.

— Magie?

— Ceva de felul ăsta. O magie puternică.

— Și unde e acum?

— A dispărut.

Nu puteau să creadă că dispăruse într-adevăr în neant.

— Juri?

— Jur.

Chiar dispăruse.

Bărbatul se ridică. De departe se zărea fumul hanului Almayer, aproape transparent în lumina limpezită de vântul dinspre nord. Soarele părea că se opriese la jumătatea cea mai clară a cerului. Și Dira i se adresă:

— Ai venit aici să binecuvântezi marea, nu-i așa?

Bărbatul o privi, făcu câțiva pași, veni aproape de ea, se înclină și-i zâmbi.

— Nu.

— Atunci ce făceai în camera aceea?

— Dacă marea nu o mai poți binecuvânta, poți, cel puțin, să-i *rostești* numele.

Să spui marea. Să spui marea. *Să spui marea.* Ca să nu se piardă tot ce exista în gesturile bătrânului, pentru ca măcar o fărâmə din magia aceea, rătăcitoare prin timp, să fie păstrată, înainte de a dispărea pentru totdeauna. *Să spui marea.*

Traducere din limba italiană de Adrian Popescu

A. (4 puncte: 1 punct pentru fiecare răspuns corect)

Scrie, pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect.

1. Copiii trebuie să-și imagineze:

- o batistă de mătase verde.
- două persoane care se iubesc, o navă mare, un bătrân.
- marea, o casă, un bătrân.
- o navă mare, strada principală dintr-un sat, un bătrân.

2. Numele fetei care brodează batista de mătase este:

- Dira.
- Anna Deveria.
- June.
- Dol.

3. Bătrânul:

- binecuvântează marea.
- călătorește pe uscat.
- este prietenul copiilor.
- vorbește limba scoicilor.

4. Enunțul *Lumea își ține respirația exprimă:*

- bucuria că marinarii vor pleca în curând.
- neputința de a ajunge la bătrân.
- uimirea produsă de comportamentul bătrânului.
- imposibilitatea de a respira.

B. (4 puncte: 0,5 p. pentru fiecare idee plasată corect)

Stabilește ordinea din text a următoarelor idei, apoi notează pe foaia de concurs doar cifrele corespunzătoare acestora, într-o casetă similară celei de mai jos:

--	--	--	--	--	--	--	--

- Batista de mătase l-ar putea apăra pe marinar de primejdii, de furtună, de boli.
- Bărbatul jură că magia bătrânului a dispărut.
- Bătrânul face o vrajă.
- Bătrânul merge obosit, fără grabă.
- Copiii se află pe țărm și aruncă în apă cu pietre.
- Dira îl întreabă pe bărbat dacă a venit să binecuvânteze marea.
- Omulețul murmură lucruri ciudate.
- Pe navă urcă un omuleț îmbrăcat în negru.

C. (12 puncte: 3 puncte pentru răspunsul corect la fiecare dintre cerințe)

Răspunde, pe foaia de concurs, prin enunțuri, la fiecare dintre următoarele cerințe:

- Notează numărul copiilor aflați pe țărm.
- Menționează două elemente componente ale unei nave, precizate în text.
- Transcrie două trăsături ale bătrânului, exprimate în text.
- Prezintă relația care se poate stabili între următoarele secvențe din text:
 - „Toți marinarii se află pe punte, împreună cu familiile lor, femeile, copiii, mamele, toți sunt acolo, în picioare, în tăcere. Omulețul se plimbă pe navă, murmurând ceva încet. Vine până la prora, apoi înapoi, trece ușor pe lângă cordaj, pe lângă pânzele strânse, butoaie, plase. Continuă să murmure lucruri ciudate, și le murmură lui însuși, și nu există ungher al navei în care el să nu intre. La sfârșit, se oprește în mijlocul punții, îngenunchează, își pleacă apoi capul și continuă să murmure în limba lui stranie, de parcă i-ar vorbi navei, i-ar spune ceva.”
 - „E un lucru nemaipomenit, trebuie să reușiți să vi-l închipuiți, un bătrân slab, un gest mic, și pe neașteptate marea se cutremură, marea toată până la cel din urmă orizont, tremură, se cutremură, se descompune, alunecă prin venele sale mierea unei binecuvântări, vrăjit e fiecare val, vrăjite toate navele lumii, furtunile, abisurile cele mai adânci, apele cele mai întunecate, oamenii și animalele, cei care își dau duhul, cei care se tem, cei care-i privesc vrăjiți, înspăimântați, emoționați, fericiți, marcați, când, pe neașteptate, pentru o clipă, își înclină capul, marea imensă, și nu mai e o enigmă, nu mai e vrăjmașa, nu mai e tăcerea, ci soră și pânțece blând și priveliște pentru cei salvați.”

D. (10 puncte)

Imaginează-ți că ești Dira, unul dintre copiii aflați pe țărm.

Redactează o scrisoare de cel mult 15 rânduri, adresată familiei tale, în care îi prezinți impresia pe care ți-a produs-o întâlnirea cu bărbatul care ieșise din cea de-a șaptea cameră, valorificând informații din textul dat.

Notă

Data redactării scrisorii este 3 septembrie 2016, iar locul hanul Almayer.

Celebra colecție de povestiri a lui Rudyard Kipling are parte de o nouă ecranizare în regia lui Jon Favreau. Vom vedea cum micul Mowgli (Neel Sethi) este crescut de lupoaica Raksha (voce Lupita Nyong'o) în junglă, devenind prieten la cataramă cu voiosul urs Baloo (voce Bill Murray) și cu precauta panteră neagră Bagheera (voce Ben Kingsley). Pornit în căutarea familiei sale, Mowgli va trebui să-l înfrunte pe regele maimuțelor, pe înfometatul piton Kaa, dar și pe fiorosul tigru Shere Khan, spaima întregii jungle! Va reuși micul Mowgli să-și regăsească părinții?

(<http://filmehd.net>)

A. (10 puncte: 2 puncte pentru fiecare răspuns corect)

Formulează, sub formă de enunțuri, răspunsuri la fiecare dintre următoarele cerințe, prin valorificarea textului citat:

1. Notează scopul textului dat.
2. Menționează numele regizorului căruia îi aparține noua ecranizare la care se face referire în textul de mai sus.
3. Precizează rolul parantezelor din interiorul textului dat.
4. Explică semnificația sintagmei *prieten la cataramă*.
5. Motivează folosirea adjectivelor subliniate în secvența „Pornit în căutarea familiei sale, Mowgli va trebui să-l înfrunte pe regele maimuțelor, pe înfometatul piton Kaa, dar și pe fiorosul tigru Shere Khan, spaima întregii jungle! Va reuși micul Mowgli să-și regăsească părinții?”.

B. (10 puncte)

Ai vrea să vezi filmul la care se face referire mai sus? Motivează-ți răspunsul într-un text de cel mult 15 rânduri.

SUBIECTUL al III-lea**10 puncte**

Privește cu atenție coperta întâi a programului unui recital, reprodusă mai jos.

1. Menționează două informații referitoare la festivalul în cadrul căruia are loc recitalul, identificate pe coperta reprodusă.
2. Notează numele celor doi interpreți.
3. Precizează locul desfășurării recitalului.
4. Prezintă, în cel mult 10 rânduri, utilitatea unui program în cadrul unui eveniment cultural.

Producător

LANTO COMMUNICATION

Parteneri asociați

Festivalul internațional „**VARĂ MAGICĂ**”

ediția a V-a

13 iulie - 24 august 2016

RECITAL EXTRAORDINAR

IOANA CRISTINA GOICEA – vioară
RĂZVAN COSTIN FILIPOIU – pian

Ateneul Român, Miercuri, 10 August 2016, ora 19:30

PROGRAM